

11. Alamsüsteemi ja andmeteenuste kirjeldamine ja registreerimine RIHAs

Alamsüsteemi ja andmeteenuste kirjeldamine ja registreerimine RIHAs

Õpikeskkond: Riigi Infosüsteemi Ameti juhendid

Kursus: X-tee turvaserveri administraatori õppematerjal

Raamat: 11. Alamsüsteemi ja andmeteenuste kirjeldamine ja registreerimine RIHAs

Printija: Jan Raik

Kuupäev: kolmapäev, 26. august 2020, 11.30

Sisukord

- 11.1. Sissejuhatus
- 11.2. X-tee alamsüsteemi registreerimise vajalikus RIHAs
- 11.3. Juhend X-tee alamsüsteemi registreerimiseks RIHAs
- 11.5. X-tee alamsüsteemi registreerimine X-teel
- 11.6. Andmeteenuste kirjeldamine ja registreerimine
- 11.7. Küsimused
- 11.8. Kokkuvõte

11.1. Sissejuhatus

Käesoleva õppetüki läbimise järel oskad Sa kirjeldada ja registreerida X-tee alamsüsteemi ja andmeteenuuseid riigi infosüsteemi haldussüsteemis (RIHA).

Õppetüki läbimiseks kulub Sul 10-15 minutit.

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

RIIGI INFOSÜSTEEMI AMET

11.2. X-tee alamsüsteemi registreerimise vajalikus RIHAs

Andmeteenuste osutamine ja kasutamine toimub X-tee sellega liitunud asutuse alamsüsteemi kaudu. Pääsuõigusi antakse vaid X-tee liikme alamsüsteemidele, mitte X-tee liikmele endale. Seetõttu on oluline alamsüsteemi kirjeldamine ja registreerimine.

X-tee toodangukeskkonna kasutamise puhul tuleb alamsüsteemi esmalt kirjeldada ja registreerida riigi infosüsteemi haldussüsteemis (RIHA).

Alamsüsteemi saab RIHAs sisestada asutuse RIHA haldur. Alamsüsteemi andmeid saab täiendada, lisada ja registreerimisele esitada lisaks RIHA haldurile ka alamsüsteemi andmete õigsuse eest vastutav isik (RIHAs infosüsteemi ülema õigustes).

X-teele on võimalik registreerida vaid sellist alamsüsteemi, mis on kantud RIHAsse ning millele on määratud X-tee alamsüsteemi toimimise eest vastutaja, alamsüsteemi teenindava turvaserveri administraatori andmed ja alamsüsteemi turvaklass.

Eestis on riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustel kohustus määrata turvaklass vastavalt avaliku teabe seaduse § 43 lõike 1 punkti 4 alusel kehtestatud määrusele. Selle järgi võib eri andmeliikidel olla erinev turvaklass. Turvaklassi määramisel tuleb lähtuda andmestiku enim kaitset vajavate andmete infoturbe tasemest. Turvaklassi tähistuses tuleb kasutada vastavate infoturbe eesmärkide nimetustele viitavaid tähti ja tasemete numbreid (nt K2T3S1).

Alamsüsteemi info RIHAs ajakohasena hoidmine on hädavajalik, et andmeteenuse osutajatel oleks kanal, mille kaudu tuvastada andmeteenuse kasutajate turvaklass.

Arendus- ja testkeskkonnas lisatavatele X-tee alamsüsteemidele kontrolle ei rakendata. Samuti pole nende keskkondade puhul alamsüsteeme vaja RIHAsse sisestada.

11.3. Juhend X-tee alamsüsteemi registreerimiseks RIHAs

Juhend X-tee alamsüsteemi registreerimiseks RIHAs:

vt punkt 4:

<https://moodle.ria.ee/mod/page/view.php?id=288>

11.5. X-tee alamsüsteemi registreerimine X-teel

Pärast alamsüsteemi RIHAs registreerimist tuleb esitada Riigi Infosüsteemi Ametile (RIA) turvaserveri liideses alamsüsteemi registreerimistaotlus. RIHAs tuleb registreerida enne kliendi või alamsüsteemi lisamist X-tee turvaserveri konfiguratsiooni.

Juhend alamsüsteemi registreerimiseks X-teel:

vt P 4.2. <https://moodle.ria.ee/mod/page/view.php?id=288>

Juhul kui alamsüsteemi ei ole RIHAs või pole selle kohta kirjeldus piisav või täielik, lükatakse turvaserveri registreerimistaotlus tagasi. Seetõttu on oluline alamsüsteemi registreerimisele esitamine RIHAs enne turvaserveris registreerimistaotluse esitamist.

Keskus saadab X-tee alamsüsteemi X-teel registreerimise teate RIHA vahendusel süsteemse teatena. Teade saadetakse alamsüsteemi juures märgitud „infosüsteemi ülem“ õigustes olevatele kontaktisikutele.

11.6. Andmeteenuste kirjeldamine ja registreerimine

Lisaks alamsüsteemidele peavad ka kõik X-tee toodangukeskkonnas osutatavad andmeteenused olema RIHAs kirjeldatud.

Andmeteenuste RIHAs kirjeldamise eeldus on, et teenust osutav info- või alamsüsteem on RIHAs registreeritud.

Andmeteenuste kirjeldus peab olema asja- ja ajakohane ning sisaldama muuhulgas infot andmeteenuse kasutamiseks vajaliku turvaseme kohta, arvestades andmete koosseisu ja andmeteenuse iseloomu.

Andmeteenuste RIHAs kirjeldamise kohta leiad rohkem infot siit.

Kõik X-teel osutatavad andmeteenused peavad olema kasutatavad X-tee testkeskkonnas.

Arenduskeskkonnas RIA andmeteenustele kontrolle ei rakenda.

11.7. Küsimused

Enne õppetüki lõpetamist otsusta palun, kas alltoodud väited on tõesed või väärad.

- A. X-tee toodangukeskkonnas on turvaserveri liidese kaudu võimalik registreerida vaid RIHAsse kantud alamsüsteemi.
- B. Alamsüsteemi registreerimisel RIHAs on kohustuslik sisestada alamsüsteemi nimi, alamsüsteemi grupp ja asutuse registrikood. Muu info lisamine on vabatahtlik.
- C. Kõik X-teel osutatavad andmeteenused peavad olema kasutatavad X-tee testkeskkonnas.

Õigeid vastuseid vaata siit (avanevad uues aknas).

11.8. Kokkuvõte

Toodangukeskkonna kasutamise puhul tuleb esmalt alamsüsteem registreerida RIHAs, seejärel esitada turvaserveri liideses RIAle alamsüsteemi registreerimistaotlus.

Kui alamsüsteemi kirjeldus RIHAs pole piisav või täielik, siis lükkab RIA turvaserveri registreerimistaotluse tagasi.

Andmeteenuseid tuleb RIHAs kirjeldada alles pärast seda, kui teenust osutav alamsüsteem on seal registreeritud.

Alamsüsteemi ja andmeteenuste infot tuleb RIHAs hoida ajakohasena.

Turvaserveri liideses alamsüsteemi registreerimistaotlust esitades tuleb alamsüsteemi nime (*subsystem code*) all sisestada RIHAs märgitud alamsüsteemi lühinimi.

